

KODEKS ETIČKOG I POSLOVNOG PONAŠANJA

Sadržaj

Uvod

1. Šta je Kodeks i čemu služi
2. Etički principi Bosisa
3. Dodatne odgovornosti za lidere

Naša posvećenost našim zaposlenima

1. Postavljanje pitanja i izražavanje zabrinutosti
2. Provere i preispitivanje postavljenih pitanja
3. Diskriminacija, jednake mogućnosti, mobing i poštovanje
4. Motivacioni paket i zarade zaposlenih
5. Radno mesto bez nasilja
6. Radno mesto bez droge i alkohola
7. Zaštita ličnih podataka zaposlenih
8. Odgovorna komunikacija
9. Bezbedno i zdravo radno mesto

Naša posvećenost našim stejkholderima

1. Poslovni, finansijski i ostali izveštaji u Kompaniji
2. Sukob interesa
3. Upravljanje informacijama i zabrana zloupotrebe insajderskih informacija
4. Zabrana krađe i prevare
5. Pokloni i reprezentacija
6. Upotreba resursa Bosisa

7. Predstavljanje Bosisa u javnosti

Naša posvećenost našim klijentima

1. Obezbeđivanje kvalitetnih proizvoda
2. Integritet i dugoročno partnerstvo u saradnji sa klijentima
3. Zaštita podataka naših klijenata

Naša posvećenost partnerima, društvenoj zajednici i planeti

1. Zabrana mita i korupcije
2. Politička aktivnost i donacije
3. Odnosi sa konkurencijom
4. Zabrana pranja novca i finansiranja terorističkih organizacija
5. Humanitarne donacije i aktivnosti
6. Sankcije i trgovinska ograničenja
7. Zaštita životne sredine
8. Zaštita ljudskih prava

Savet za etičnost

Upravljanje Kodeksom

Zaključak

Uvod

Šta je Kodeks i čemu služi

Naš Kodeks odnosi se na sve zaposlene u Bosisu

Kodeks koji je pred Vama predstavlja rezime bogate dugogodišnje prakse i procedura sastavljenih u jednom dokumentu. Kodeks nam daje smernice za obavljanje svakodnevnih radnih aktivnosti koje su usklađene sa zakonskom regulativom, standardima, pravilnicima i našim vrednostima.

Kodeksa se moraju pridržavati svi zaposleni na svim pozicijama. Od dobavljača, klijenata i eksternih podugovarača očekujemo da poštuju jednako visoke standarde u poslovanju.

Svrha Kodeksa

Kodeks ponašanja predstavlja standarde odgovornog ponašanja koji se očekuju od svih zaposlenih.

Vrednosti Bosisa: Kvalitet, Pouzdanost, Partnerstvo, Progres kao i integritet su ključni za ispunjenje ciljeva kompanije.

Pod integritetom se smatra da uvek postupamo ispravno i pošteno. Mi odslikavamo naše vrednosti i dobru reputaciju delovanjem sa integritetom prema zaposlenima, stejkholderima, klijentima i široj društvenoj zajednici.

Svi u Bosisu želimo da radimo ono što je ispravno, za sebe i kompaniju, a u tome nas usmerava Kodeks etičkog i poslovnog ponašanja zaposlenih. Kodeksom se definiše kako mi zaposleni Bosisa treba da se ponašamo u svojoj ulozi predstavnika kompanije, koje su naše obaveze prema

kompaniji, jednih prema drugima, prema dobavljačima i klijentima.

Svi moramo poštovati važeće Zakone Republike Srbije i ostalih zemalja sa kojima Bosis posluje, moramo delovati pošteno na svim poljima i u svim poslovnim situacijama i biti odgovorni za svoje postupke.

Etički principi Bosisa

U šta verujemo

Naša reputacija odgovorne kompanije i poverljivog partnera je jedno od naših najbitnijih sredstava za ostvarenje uspeha. Kako bismo očuvali našu reputaciju, u radu se pridržavamo visokih etičkih standarda.

Mi smo poštteni

Ono što kažemo je uvek tačno i transparentno. Otvoreni smo u međusobnoj komunikaciji i u komunikaciji sa drugima.

Mi smo poverljivi

Naša reč ima vrednost. Ispunjavamo obećanja jedni prema drugima i prema našim stejholderima. Mi uvek i bez kompromisa radimo ono što je ispravno.

Mi poštujemo druge

Sa svima se odnosimo sa poštovanjem. Cenimo doprinos drugih i uvažavamo različita mišljenja.

Mi smo hrabri

Uvek se zalažemo za ono što je ispravno i pravedno. Mi ništa ne prikrivamo i prijavljujemo loše stvari kada ih vidimo.

Mi dobro rasuđujemo

Dobro razmislimo pre nego što nešto uradimo. Mi koristimo našu svrhu, vrednosti i etičke principe kao filtere koji nam pomažu u donošenju odluka.

Mi smo odgovorni

Snosimo odgovornost za naša dela. Priznajemo naše greške i brzo ih ispravljamo. Podržavamo one koji rade ispravno i postavljaju pitanja kako bi došli do rešenja.

Šta to znači za Vas

Uvek se pridržavajte zakona i Bosisovih procedura

Ali to je najmanje što možete da uradite - živite naše vrednosti i etičke principe.

Ne pravite kompromise koji dovode u pitanje poštenje

Odbijte svaki posao koji ne možete da uradite legalno i etički. Ne dozvolite da vas pritisak uspeha natera da uradite nešto što znate da je pogrešno.

Samo recite ne

Ne samo da je u redu da odbijete da izvršite zadatke za koje znate da su ilegalni i neetični već je to i neophodno. Ni jedan rukovodilac Bosisa nema prava da vas natera da uradite nešto čime ćete prekršiti zakon, naš Kodeks, procedure i etičke principe.

Pravite dobre izbore

Koristite naše vrednosti i etičke principe kao filtere koji vam pomažu u donošenju odluka

Pažljivo birajte poslovne partnere

Birajte one koji dele naše vrednosti i visoke standarde etičnosti u poslovanju. Ne dozvolite nikome da naruši našu reputaciju i naš brend nelegalnim ili neetičnim delovanjem u Bosisovo ime.

Recite sve što imate

Ako sumnjate da je neko - član tima, poslovni partner ili klijent umešan u nelegalne ili neetičke aktivnosti pomozite nam da održimo naše vrednosti i organizacionu kulturu tako što ćete to odmah prijaviti. Ako nekada posumnjate u vaše ponašanje razgovarajte i o tome. Priznavanje grešaka i preduzimanje aktivnosti za njihovo ispravljanje je odgovorno ponašanje.

Naše vrednosti

Sve što radimo radimo kvalitetno. U Bosisu je kvalitetan proizvod isto što i zadovoljstvo klijenta zato svi zajedno težimo da naše aktivnosti obavimo najbolje moguće i osiguramo da krajnji proizvod bude izuzetan. Kvalitet proizvoda za nas znači da je on besprekoran što pokazuje broj naših lojalnih klijenata.

Oslonite se na nas kao na pouzdanog partnera, dobavljača, poslodavca i člana lokalne zajednice. Osnova naše pouzdanosti je dvosmerna komunikacija koju razvijamo sa svim zainteresovanim stranama, kao i poštenje u svim našim odnosima sa njima. Odgovorno ponašanje i vođenje biznisa obezbedilo nam je poverenje i lojalnost klijenata, zadovoljstvo i angažovanost naših zaposlenih, partnerstvo sa dobavljačima i imidž posvećenog člana lokalne zajednice koji traju već tri i po decenije.

Mi verujemo i težimo u razvijanje dugoročnih partnerstava i ostvarivanje zajedničkih ciljeva unutar i van Bosisa. Unutar Bosisa to ostvarujemo građenjem jakih timova kod kojih razvijamo odnose podrške i brige koje prenosimo i na naše poslovanje i aktivnosti van Bosisa.

Neprestano pratimo, analiziramo i primenjujemo nove trendove koji se odnose na tehnologiju i proizvode. Težimo i da razvijamo naše zaposlene prepoznajući njihov potencijal za napredovanje i učenje i obezbeđujući im obuke kako bi unapredili svoja znanja. Ekspertizom i napredovanjem svaki pojedinac doprinosi da Bosis napreduje i bude izuzetan i konkurentan na tržištu.

Ako ste u bilo kom trenutku nesigurni šta da uradite postavite sebi sledeća pitanja:

Da li je legalno?

Da li je u skladu sa našim procedurama?

Da li odlikava Bosisove vrednosti i etičke principe?

Da li poštuje naše ljude, stejkholdere, klijente, partnere i društvenu zajednicu?

Ako je odgovor na bilo koje od ovih pitanja „ne” nemojte to da radite. Ako ste i dalje nesigurni, potražite pomoć od neposrednog rukovodioca ili kolege odgovornog za CSR i održivost

ESG faktori - Faktori koji se odnose na životnu sredinu, društvenu zajednicu i korporativno upravljanje

Pri donošenju odluka o investiranju Bosis se rukovodi ESG faktorima odgovornog investiranja kako bi se smanjili rizici koji se mogu javiti pri investiranju.

Klimatske promene

Emisija gasova
staklene bašte

Potrošnja resursa,
uključujući vodu

Otpad i zagađenje

Seča šuma

Uslovi rada
uključujući rad
robovova i rad dece

Lokalne zajednice

Rešavanje konflikta

Bezbednost i
zdravlje na radu

Odnosi među
zaposlenima i
diverzitet

Donacije

Mito i korupcija

Političko lobiranje i
donacije

Diverzitet među
rukovodiocima

Obaveza plaćanja
poreza

Dodatne odgovornosti za rukovodioce

Ako imate ulogu rukovodioca u Bosisu, imate posebnu odgovornost da Vaše ljude vodite sa integritetom. Nije dovoljno da se samo Vi ponašate etički i da delujete u skladu sa zakonskom regulativom već morate uticati i na članove Vašeg tima da se isto ponašaju. Ovo zahteva posvećenost da promovišete etičko ponašanje i usklađenost sa zakonskom regulativom, našim Kodeksom i procedurama Bosisa. Ovo znači da morate:

- Da budete pozitivan uzor. Svi znamo da dela govore glasnije od reči i zbog toga se potrudite da Vaša dela prikazuju Vaša uverenja da poslovni ciljevi i profit nikad nisu opravdanje za odstupanje od zakona i etičkih principa.
- Inspirišite ljude da se ponašaju sa integritetom. Postavite pravi ton od samog početka i slobodno sa članovima tima razgovarajte o važnosti legalnog i etičkog delovanja. Objasnite kako naš Kodeks podržava našu svrhu i vrednosti i osigurava naš uspeh.
- Blagovremeno obavite Vaš trening koji se tiče etičnosti i usklađenosti sa zakonom i potrudite se da članovi Vašeg tima učine isto.
- Upoznajte se sa Kodeksom i zakonima koji su primenljivi u našoj organizaciji. Prihvatite i pratite procese koji će sprečiti kršenja Kodeksa i zakonske regulative.
- Slavite dostignuća. Odajte priznanje i nagradite članove tima čije ponašanje predstavlja primer naših vrednosti i ponašanja sa integritetom.
- Stvorite okruženje u kome će članovi tima znati da mogu da postavljaju pitanja ili izraze zabrinutost bez straha od osвете. Budite uvek spremni da odgovorite na pitanja članova vašeg tima i da razmotrite njihove brige. Nikad ne osuđujte one koji sa najboljom namerom prijavljuju neku nepravilnost ili sarađuju u internim istragama ili proverama. I nikada ne štitite one koji to čine.
- Prihvatite Vašu posebnu obavezu da prijavite ponašanja za koja znate da su protivzakonita ili suprotna Bosisovim procedurama ili etičkim principima. Odgovorite na sve nepravilnosti brzo i adekvatno.

Naša posvećenost našim zaposlenima*

Bosis ne postiže ciljeve sam, već to rade naši ljudi. Svi članovi Bosis tima su povezani našom svrhom i vrednostima, a naši odnosi utiču na uspeh Bosisa. Mi poštujemo i gajimo te odnose tražeći i prihvatajući razlike, poštenjem i transparentnošću u našoj komunikaciji i stvarajući saradničko i inkluzivno okruženje. Mi se prema svima odnosimo dostojanstveno i fer poštujući sve zakone koji se odnose na prava zaposlenih i uslove rada.

*Bosis poštuje i sertifikovan je prema zahtevima standarda OHSAS 18001 i SMETA/SEDEX za društveno odgovorno poslovanje

Postavljanje pitanja i izražavanje zabrinutosti

U šta verujemo

Zaposlenima mora biti omogućeno da postavljaju pitanja ili izražavaju zabrinutost bez straha od osвете, sigurni da će sva pitanja koja su postavili biti tretirana ozbiljno, blagovremeno i pravedno.

Šta to znači za Vas

Ukoliko primetimo ponašanje koje nije u skladu sa ovim Kodeksom dužni smo da ga u najkraćem mogućem roku prijavimo. Na ovaj način odgovorna lica u Kompaniji moći će da izvrše korekciju ponašanja pre nego što ono bude predstavljalo kršenje zakona ili opasnost za ostale.

Kompanija ceni pomoć zaposlenih koji prijave potencijalne probleme na koje odgovorna lica u kompaniji treba da obrate pažnju, a vezane za poštovanje Kodeksa. Bilo koja vrsta osвете zaposlenima koji su prijavili problem vezan za nepoštovanje Kodeksa smatraće se povredom Kodeksa. Zaposleni koji je prijavio problem ili učestvovao u proveri prijavljenog problema ne sme ni na koji način trpeti nepovoljne uslove koji se tiču njegovog zaposlenja u kompaniji u smislu otkaza, gubitka prava na benefite, pretnje, uznemiravanje ili diskriminaciju.

Postoje mnogi načini da se postave pitanja ili izrazi zabrinutost, a Vi možete izabrati onaj koji Vam najviše

odgovara, a to je da se usmenim ili pisanim putem obratite svom rukovodiocu ili službi Ljudskih resursa ili osobi odgovornoj za CSR i održivost. Ukoliko rukovodioci nisu u mogućnosti da odgovore na neko pitanje treba da kontaktiraju osobu odgovornu za CSR i održivost ili službu Ljudskih resursa.

Pitanja i odgovori

Primetio sam da moj šef pojedinim kolegama toleriše kažnjenje na posao, ali ne smem da prijavim menadžeru jer se plašim da će me šef kazniti.

Ukoliko ste sigurni u tačnost svoje tvrdnje obavezno prijavite svako ponašanje koji nije u skladu sa Kodeksom bez straha od odвете. Prijavu možete uputiti usmenim ili pisanim putem službi Ljudskih resursa ili osobi odgovornoj za CSR i održivost.

Provere i preispitivanje prijava povrede Kodeksa

U šta verujemo

Sve prijave koje se odnose na ponašanja koja nisu u skladu sa Kodeksom odgovorni predstavnici kompanije shvatiće ozbiljno i proveriti. Sve prijave povreda će blagovremeno i adekvatno biti preispitane, utvrdiće se da li je narušen Kodeks ili Zakon i preduzeće se neophodne korektivne mere.

Šta to znači za Vas

Proces Ljudski resursi i CSR odgovorni su za nadgledanje i sprovođenje provera vezanih za prijave povreda ili izražavanja zabrinutosti koja se odnose na Kodeks ili zakonsku regulativu. Proces Ljudski resursi može oformiti tim za sprovođenje provere, a zaposleni koji su uključeni u istraživanje neadekvatnih ponašanja moraju u potpunosti sarađivati sa licima iz Kompanije odgovornim za istragu ovakvih ponašanja i u potpunosti i pošteno odgovoriti na sva pitanja.

Zaposleni koji prijavljuje ponašanje koje nije u skladu sa Kodeksom može da ukaže na neadekvatno ponašanje tako što će se obratiti svom rukovodiocu ili popuniti onlajn formular koji se nalazi na kompanijskom sajtu. Učesnici u proveri dužni su da preduzmu sve mere zaštite identiteta zaposlenog koji je prijavio neadekvatno ponašanje, ali i da ne otkrivaju ishode provere.

Kompanija će zaštititi svakog zaposlenog koji prijavi problem, ali svesno lažno optuživanje, obmanjivanje lica koja vrše proveru ili odbijanje učešća u proveri smatraće se kršenjem Kodeksa. Pod poštenom prijavom problema ne podrazumeva

se da je zaposleni koji problem prijavljuje u pravu, bitno je da je on siguran da je informacija koju deli sa odgovornim licima tačna.

Kompanija ceni pomoć zaposlenih koji prijave potencijalne probleme na koje odgovorna lica u Kompaniji treba da obrate pažnju, a vezane za poštovanje Kodeksa. Bilo koja vrsta osvete zaposlenima koji su prijavili problem vezan za nepoštovanje Kodeksa smatraće se povredom Kodeksa. Zaposleni koji je prijavio problem ili učestvovao u proveri prijavljenog problema ne sme ni na koji način trpeti nepovoljne uslove koji se tiču njegovog zaposlenja u Kompaniji u smislu otkaza, gubitka prava na benefite, pretnje, uznemiravanje ili diskriminaciju.

Ukoliko zaposleni smatra da neko želi da mu se osveti zbog problema koji je prijavio ili učešća u proveri treba to da prijavi službi Ljudskih resursa, CSR ili putem on-lajn formulara na kompanijskom website-u.

Pitanja i odgovori

Prijavio sam neadekvatno ponašanje, ali nikada nisam dobio odgovor o sprovedenoj istrazi ili preduzetoj akciji.

Moguće je da zaposleni koji je radio na tom slučaju nije smeo da Vas kontaktira zbog pravila koja se odnose na poverljivost i zaštitu podataka. Nemojte oklevati da pozovete proces Ljudski resursi ili CSR da pitate da li je problem rešen.

Diskriminacija, jednake mogućnosti, mobing i poštovanje

U šta verujemo

Različita radna snaga - sačinjena od članova tima koji imaju raznolike veštine, sposobnosti, iskustva i stavove - je osnova našeg uspeha. Posvećeni smo principima jednakih mogućnosti pri zapošljavanju, nagrađivanju, platama inkluziji i poštovanju zaposlenih i njihovih prava na slobodno udruživanje i kolektivne ugovore.

Šta to znači za Vas

Na radnom mestu svi moramo biti fer i ophoditi se prema drugima sa poštovanjem, ne ispoljavajući bilo koji oblik zlostavljanja na radnom mestu (mobinga) ili bilo koju drugu vrstu diskriminacionog uznemiravanja.

Moramo obezbediti da niko od kolega i poslovnih partnera Bosisa ne bude podvrgnut nepoželjnim radnjama ili ponašanju koje je vezano za pretnje, zastrašivanje ili neprijateljsko ponašanje, kao ni da koriste epiteze ili omalovažavanja koja se odnose na polnu, nacionalnu, versku, rasnu, etničku pripadnost i seksualno opredeljenje, rodni identitet, boju kože, jezik, imovinu, rođenje i starosno doba, socijalno i društveno poreklo i status, pretke, državljanstvo, bračno stanje i porodični status, genetsku osobenost, zdravstveno stanje, invaliditet, osuđivanost, izgled, članstvo u političkim, sindikalnim i drugim organizacijama i drugim stvarnim, odnosno pretpostavljenim ličnim svojstvima prodavca,

dobavljača, ugovarača ili kupca kompanije. Ostala neprihvatljiva ponašanja uključuju uvrede po ovim osnovama i distribuiranje uvredljivog materijala.

Moramo sprečiti seksualno uznemiravanje ili bilo koji drugi vid nepoželjnog verbalnog ili fizičkog ponašanja seksualne prirode.

Ne smemo dozvoliti da naše ponašanje prema kolegama, bilo da su oni naši pretpostavljeni ili zaposleni, bude pod uticajem nekog diskriminatornog elementa već se moramo posvetiti razvijanju fer odnosa i nagrađivanju na osnovu znanja, veština, iskustva i učinka.

Na diskriminatorno ponašanje ili uznemiravanje uvek možemo ukazati tako što ćemo dostaviti žalbu u skladu sa definisanom procedurom za žalbe, popuniti onlajn formular na sajtu ili se obratiti službi Ljudskih resursa ili CSR.

Bosis obezbeđuje zaposlenima da se prema važećim propisima i zakonima udružuju i sklapaju kolektivne ugovore.

Pitanja i odgovori

Pre nekog vremena sam se prijavila za posao u drugom procesu i smatram da nisam odabrana jer sam žena. Šta treba da uradim?

Odmah na bilo koji način prijavite Vaš problem. Bosis zahteva da se odluke o zapošljavanju donose bez obzira na pol.

Globalni dogovor Ujedinjenih Nacija

Bosis prihvata, podržava i uspostavlja, u okviru svoje sfere uticaja, vrednosti iz oblasti standarda rada i poštuje principe koji se na ovo odnose:

- Princip 3: Bosis podržava pravo na slobodno udruživanje i pravo na kolektivne ugovore
- Princip 6: Kompanije treba da podrže pravo na slobodno udruživanje i pravo na kolektivne ugovore

Motivacioni paket i zarade zaposlenih

U šta verujemo

Članovi našeg tima posvećuju svoje vreme, talenat i energiju kako bi ispunili našu svrhu i za to zaslužuju pravednu naknadu. Zarade i motivacioni paket za zaposlene izrađeni su na osnovu zakonskih regulativa i svi zaposleni imaju jednaka prava na njih. Pri dodeli zarada i motivacionog paketa zaposleni se ne diskriminišu po osnovu polne, nacionalne, verske, rasne, etničke pripadnosti i seksualnog opredeljenja, jezika, imovine, rođenja, socijalnog i društvenog porekla i statusa, bračnog stanja i članstva u sindikatu.

Šta to znači za Vas

Od članova našeg tima se očekuje da poštuju sve odredbe Zakona o radu. Ukoliko primetite kršenje bilo koje odredbe odmah to prijavite. Mi osiguravamo da su svi plaćeni blagovremeno, pravedno, tačno i u skladu sa Zakonom o radu i pravilima Bosisa. Sve radne aktivnosti moraju biti dokumentovane i nikada ne smete ohrabriti zaposlene da falsifikuju evidenciju rada. Svi članovi tima moraju tačno da se evidentiraju pri dolasku i odlasku na posao. Nikada ne falsifikujte evidenciju bilo da se radi o dužem ili kraćem radu. Ukoliko to budete radili protiv Vas će se pokrenuti disciplinski postupak.

Pitanja i odgovori

Rukovodilac mi je rekao da još nemam pravo da prijavljujem prekovremene radne sate, ali nekada ne mogu da stignem da uradim sav posao u toku radnog vremena. Zbog toga ostajem duže, ali nikad ne evidentiram to. Da li je to u redu?

Ne. Radno vreme uvek morate tačno evidentirati. Ukoliko ne možete da završite sve u toku radnog vremena prvo razgovarajte sa svojim rukovodiocem, a zatim sa službom Ljudskih resursa ukoliko niste uspeali da rešite problem.

Radno mesto bez nasilja

U šta verujemo

Radno mesto bez nasilja, oružja i konfliktnog ponašanja omogućava članovima tima da bolje rade i da se koncentrišu na posao.

Šta to znači za Vas

Budite kulturni i profesionalni prema svima. Ukoliko se ne slažete sa nekim članom tima pokušajte da to rešite na miran način. Nikada ne maltretirajte, ne pretite i ne napadajte drugu osobu ili njegovo/njeno vlasništvo bilo verbalnim bilo neverbalnim ponašanjem. Na radnom mestu ne smete koristiti niti donositi oružje bilo koje vrste. Ova zabrana se odnosi na sve one koji ulaze u krug Bosisa, uključujući, zgrade, proizvodni pogon, hodnike, parking. Ukoliko se pronađe oružje kod nekog od zaposlenih ili gostiju ono će biti oduzeto, a protiv zaposlenog će biti pokrenute adekvatne disciplinske mere.

Radno mesto bez droge i alkohola

U šta verujemo

Alkohol, droga i ostale nedozvoljene supstance negativno utiču na ponašanje, pouzdanost i rasuđivanje i nisu dozvoljeni u Bosisu.

Šta to znači za Vas

Zaposlenima je strogo zabranjeno konzumiranje, posedovanje ili distribucija alkohola, droga i ostalih nedozvoljenih supstanci u toku obavljanja radnih zadataka na radnom mestu, rada na opremi koja je vlasništvo Bosisa (uključujući i službene automobile) i u toku radnog vremena.

Zaposleni koji su konzumirali alkohol moraju to prijaviti svom rukovodiocu jer im u takvom stanju nije dozvoljen ulazak u krug i zgrade Bosisa.

Posvećeni smo obezbeđenju radnog mesta bez alkohola i zbog toga ćemo preduzeti sve adekvatne, zakonske mere da sprečimo kršenje ovog pravila.

Pitanja i odgovori

Prisustvovaću godišnjoj proslavi naših poslovnih partnera. Da li mi je dozvoljeno da pijem alkohol?

Da, ukoliko nakon proslave ne treba da upravljate vozilom i ne vraćate se na radno mesto. Konzumirajte alkohol u normalnim količinama tako da svojim ponašanjem ne obrukate ni sebe ni Bosis.

Zaštita ličnih podataka zaposlenih

U šta verujemo

Svako od nas ima odgovornost da lične podatke tretira sa poštovanjem i osetljivošću i u skladu sa našim obavezama prema zakonima o zaštiti privatnosti i podataka.

Šta to znači za Vas

Bosis prikuplja lične podatke kandidata za posao i zaposlenih u svrhu obavljanja poslovnih aktivnosti i ispunjenja zakonskih potreba. Ako Vaše radno mesto podrazumeva pristup ličnim podacima ostalih zaposlenih, vodite računa da obezbedite te podatke i da ih koristite isključivo u poslovne i zakonske svrhe. Ukoliko dobijete pristup ličnim podacima zaposlenih, nezavisno od Vašeg radnog mesta, uvek vodite računa da su ti podaci na sigurnom i nikada ih ne delite sa drugima, unutar Bosisa ili van njega, bez saglasnosti člana tima osim u slučajevima kada zakonska regulativa to nalaže.

Odlukom Direktora o zaštiti i evidenciji ličnih podataka zaposlenih definisana su lica u kompaniji koja mogu da upravljaju ličnim podacima zaposlenih.

Pitanja i odgovori

Na radnom mestu obavljam kadrovsku evidenciju zaposlenih. Kolega iz firme sa kojom Bosis saraduje me je pitao da mu kažem kada je menadžeru finansija rođendan kako bi mu poslali čestitku. Da li mi je dozvoljeno da prenesem informaciju?

Ne, informacije o ličnim podacima zaposlenih su poverljive. Ukoliko pitate i dobijete odobrenje menadžera finansija u tom slučaju informaciju o njegovom datumu rođenja možete preneti trećem licu.

Odgovorna komunikacija

U šta verujemo

Komunikacija nam omogućava da se povežemo međusobno, sa našim klijentima i našim stakeholderima. Ono što govorimo pokazuje ko smo i za šta se zalažemo. Treba uvek da komuniciramo na način koji demonstrira naše vrednosti, unapređuje našu svrhu i poboljšava našu reputaciju i brend.

Šta to znači za Vas

Budite oprezni kako komunicirate sa drugima, naročito u pisanoj formi koja uključuje elektronske i onlajn komunikacije poput mejla, poruka, blogova i objava na društvenim mrežama. Uvek budite profesionalni i objektivni. Ne koristite uvredljiv ili agresivan rečnik, niti bilo šta drugo što može diskreditovati Bosis. Budite poverljivi i tačni. Čak i nehotične netačne izjave mogu ugroziti Bosis. Ne preterujte, ne generalizujte ne raspravljajte o pitanjima koja imaju zakonsku težinu, a koja mogu biti izvučena iz konteksta. Pri komunikaciji vodite se principima koja su navedena u Bosisovim procedurama koje se odnose na korporativnu komunikaciju.

Pitanja i odgovori

Ponekad na svom blogu pišem o stvarima koje se dešavaju na poslu - da li je to problem?

Zapamtite da snosite odgovornost za svaki sadržaj koji objavljujete a odnosi se na Bosis. Uvek dobro razmislite pre nego što objavite nešto, sledite pravila bezbedne komunikacije i obratite se Vašem rukovodiocu za odobrenje ili službi Ljudskih resursa ukoliko rukovodilac ne zna da Vam odgovori.

Bezbedno i zdravo radno mesto

U šta verujemo

Poslujemo u skladu sa svim zakonima i zahtevima koji se odnose na bezbednost i zdravlje na radu i vodimo računa o bezbednosti i zdravlju naših zaposlenih.

Šta to znači za Vas

Od članova tima se očekuje da poštuju sve zakonske regulative i procedure Bosisa koje se odnose na bezbednost i zdravlje na radu. Budite uvek oprezni i poštuju procedure tokom rada nezavisno da li radite unutar ili van prostorija Bosis. Članovi tima koji aktivnosti obavijaju van Bosisa moraju poštovati procedure i pravila mesta na kojem rade a koje se odnose na bezbednost i zdravlje na radu. Informišite sve one koji dolaze u Bosis o zahtevima koji se odnose na bezbednost i zdravlje, uključujući posetioce, klijente, praktikante i podugovarače. Odmah prijavite sve povrede na radnom mestu, bolesti i nebezbedne uslove rada svom rukovodiocu ili službi IMS-a ili osobi odgovornoj za CSR. Blagovremeno obaveštavanje može sprečiti povrede drugih.

Pitanja i odgovori

Moj rukovodilac je predložio da pređemo na praksu koja će uštedeti vreme, ali postoji potencijalni bezbednosni rizik. Šta treba da uradim?

Nikada ne pravite kompromise koji se odnose na bezbednost i zdravlje Vašeg tima ili nekog drugog. Prijavite problem drugim rukovodiocima, službi IMS-a, osobi odgovornoj za CSR ili putem formulara na kompanijskom sajtu.

Naša posvećenost našim stejkholderima*

Posvećeni smo povećanju vrednosti koje donosimo našim stejkholderima, ceneći njihovo poverenje i čuvajući njihove investicije. Poštovaćemo sve zakonske regulative i pravila koja se odnose na korporativno upravljanje i organizaciju, poslovne obaveze i poreze, kao i dozvole za obavljanje posla.

*Bosis poštuje i sertifikovan je prema zahtevima standarda ISO 9001 i SMETA/SEDEX za društveno odgovorno poslovanje

Odnosi sa stakeholderima

Bosis analizira, preispituje i ispunjava zahteve svojih stakeholdera koji su bitni za naš uspeh. Smatramo da je bliska saradnja i komunikacija sa našim stakeholderima deo naših svakodnevnih aktivnosti. Cenimo dijalog sa svim stakeholderima bez obzira na njihove stavove i želimo da se povežemo sa njima na konstruktivan način i sa dugoročnim uticajem.

Stakeholderi Bosisa su pojedinci, grupe i organizacije koje su direktno ili indirektno povezane i utiču na Bosis, kao i oni pojedinci, grupe i organizacije na koje Bosis utiče. Naši relevantni stakeholderi su:

- Zaposleni
- Klijenti
- Dobavljači
- Država
- Vlasnik

Naša saradnja sa stakeholderima zasniva se na sledećim principima.

Opšti principi	Objašnjenje
Ekspertiza	Mi želimo da naše znanje podelimo sa našim stakeholderima
Integritet/Poštenje i pošteno	Mi delujemo i poslujemo transparentno
Stvaranje vrednosti	Mi želimo da stvorimo vrednosti za naše stakeholdere i da izgradimo dugoročna partnerstva koja će imati obostranu vrednost
Dostupnost	Otvoreni smo za dijalog i odgovaramo na povratne informacije blagovremeno
Saradnja	Mi verujemo u saradnju i zasnivamo naše angažovanje na iskrenom dijalogu- mi se angažujemo, slušamo i delujemo

Poslovni, finasijski i ostali izveštaji u kompaniji

U šta verujemo

Integritet naših finasijskih i poslovnih izveštaja je od ključne važnosti za naše poslovanje i za održavanje poverenja naših stejkholdera.

Šta to znači za Vas

Svi zaposleni kojima je poverena izrada poslovnih, finasijskih i drugih izveštaja i upravljanje dokumentacijom kompanije moraju te aktivnosti obavljati savesno i tačno. Svesno loše vođenje izveštaja, falsifikovanje informacija u njima i nesavesno upravljanje dokumentacijom smatraće se povredom ovog Kodeksa.

Sve finasijske transakcije i izveštaje moramo realizovati u skladu sa predviđenim rokovima. Ne smemo da pripremamo ili dostavimo bilo koje informacije sa namerom da primaoca dovedemo u zabludu. Nikada ne smemo lažno da predstavljamo podatke sa ciljem ispunjenja ciljeva. Svi izveštaji koje predajemo vlastima moraju da budu kompletni, objektivni, tačni, blagovremeni i razumljivi. Ne smemo da budemo angažovani na aktivnostima koje bi imale za cilj lažno preuveličavanje ili menjanje obima prodaje ili profita između izveštajnih perioda, što bi stvorilo pogrešnu predstavu o našim finasijskim rezultatima niti obezbediti bilo koje informacije, usmeno ili u pisanoj formi, o našim transakcijama, koje bi omogućile da klijent ili dobavljač pripremi netačne ili obmanjujuće finasijske izveštaje.

Pitanja i odgovori

Mislim da je neko od članova tima dao lažnu informaciju nezavisnom proverivaču. Šta treba da uradim?

Odmah prijavite problem službi IMS-a, službi Ljudskih resursa, osobi odgovornoj za CSR ili popunite formular na kompanijskom sajtu.

Sukob interesa

U šta verujemo

Sve poslovne odluke koje donosimo moraju biti u interesu Kompanije i demonstrirati našu lojalnost Kompaniji.

Šta to znači za Vas

Sukob interesa se javlja kada naši lični ili porodični interesi dovedu u pitanje našu sposobnost da delujemo u interesu kompanije. Članovi Bosis tima moraju da razumeju i da poznaju situacije koje mogu dovesti do sukoba interesa. Kako biste zaštitili interese Bosisa uvek obavestite svoje rukovodioce ili službu Ljudskih resursa o vašim vezama i aktivnostima koje mogu biti potencijalni sukob interesa kako bi se one adekvatno procenile.

Lične veze

Ukoliko imamo bliske članove porodice, partnere ili prijatelje koji su zaposleni kod konkurenta, dobavljača ili klijenta može se javiti sukob interesa i to u sledećim situacijama:

- Ukoliko imate diskreciono pravo u saradnji sa kompanijom u kojoj je zaposlen ili koju kao posrednik predstavlja bliži član vaše porodice, partner ili prijatelj.
- Ukoliko imate finansijsku korist sa konkurentom, kupcem ili dobavljačem

Moramo da izbegnemo sve situacije u kojima bi naši lični interesi ili interesi našeg partnera, člana porodice ili bliskog rođaka mogli biti u sukobu sa interesima Bosisa i da potražimo

savet od neposrednog rukovodioca, službe ljudskih resursa ili postaviti pitanje putem sajta ukoliko nismo sigurni da li smo u situaciji koja predstavlja sukob interesa Kompanije.

Privatni odnosi i veze na poslu ne smeju uticati na našu sposobnost da donosimo odluke i da delujemo u najboljem interesu Kompanije niti da utiču na poslovne odnose u kompaniji. Poslovne odluke moramo donositi isključivo na osnovu kvalifikacija, performansi, veština i iskustva.

Zaposlenje i angažovanje van kompanije, poslovni poduhvati i investicije

Ukoliko smo zaposleni sa punim radnim vremenom u Bosisu, možemo obavljati dodatne poslove kod drugog poslodavca i to najviše do jedne trećine punog radnog vremena.

Posao koji obavljamo van Bosisa ne sme ugroziti ili ometati naš rad u Bosisu. Ne smemo biti angažovani na dodatnom poslu koji je suprotan interesima Bosisa, a naročito ukoliko je zabranjen iz razloga vezanih za konkurenciju.

Ne smemo koristiti opremu ili resurse Bosisa (poverljive informacije ili intelektualnu svojinu) za obavljanje poslova na drugom radnom mestu.

Uvek treba da odaberemo poslovne poduhvate i partnere koji će služiti interesima Bosisa. Kako bi se izbegao potencijalni sukob interesa, ne bi trebalo da učestvujete u donošenju odluka koje se odnose na trenutne ili potencijalne poslovne odnose Bosisa i Vašeg drugog poslodavca, ili Bosisa i organizacije u kojoj imate značajni vlasnički udeo ili neku od rukovodećih pozicija. Isto tako, sve informacije o poslovnim

prilikama do kojih ste došli Vašim radom u Bosisu ne smete koristiti za svoju ili korist drugih osim ako nije drugačije propisano Bosisovim procedurama.

Pitanja i odgovori

Novootvorena lokalna štamparija mi je ponudila honorarni posao kada ne radim u Bosisu. Da li smem da prihvatim ponudu?

Ne. Prihvatanje takve ponude smatra se sukobom interesa. Obavestite svog rukovodioca o ponudi i posavetujete se sa njim.

Upravljanje informacijama i sprečavanje zloupotrebe insajderskih informacija

U šta verujemo

Bosis se u potpunosti pridržava svih zakona i od svojih članova tima očekuje da čine isto. Nikada ne smete otkrivati ili koristiti materijalne informacije koje nisu dostupne javnosti pre njihove zvanične objave.

Šta to znači za Vas

Naša dokumentacija i arhive sadrže podatke i informacije koje se koriste za poslovanje da bi se obezbedili dokazi o našem aktivnostima i odlukama. Naša je obaveza da sve podatke i informacije koje nisu dostupne javnosti uključujući ugovore, cene i informacije o zaposlenima čuvamo i ne dajemo na uvid u toku i van radnog vremena, osim ako Kompanijskim procedurama i ovlašćenjima nije drugačije predviđeno. Pri korišćenju i upravljanju informacijama imajte na umu pravila koja je kompanija definisala a koja se odnose na korporativnu komunikaciju.

Ne otkrivajte podatke i informacije koje su nedostupne široj javnosti, čak ni porodici i prijateljima.

Ne otkrivajte podatke i informacije koje su Vam dostupne na radnom mestu drugim zaposlenima u Kompaniji osim ako Procedurama i ovlašćenjima nije drugačije predviđeno.

Informacije koje nisu dostupne široj javnosti ne smete otkrivati ni nakon prestanka Vašeg radnog odnosa u kompaniji.

Sve Kompanijske zapise bilo da su oni u elektronskoj ili papirnoj formi morate čuvati na predviđenim mestima i u skladu sa zakonskim i kompanijskim propisima.

Primeri poverljivih informacija obuhvataju razvoj proizvoda i procesa, prodaju, marketing i finansijske podatke, poslovne planove, promene višeg menadžmenta i informacije o akvizicijama i spajanjima. Poverljive informacije koje su Vam dostupne na radnom mestu ne smete otkrivati dok one ne postanu dostupne javnosti.

Pitanja i odgovori

Čuo sam od jednog člana tima da Bosis planira da kupi jedno preduzeće, ali to još nije objavljeno. Da li mogu da kažem prijateljima da kupe akcije u toj kompaniji?

Ne. Ne samo što biste prekršili Bosisov sporazum o poverljivosti već možete da budete optuženi za zloupotrebu insajderskih informacija.

Zabrana krađe i prevare

U šta verujemo

Krađa i prevara su krivična dela i neće biti tolerisani. Ukoliko članovi tima nešto ukradu ili izvrše neku prevaru, to šteti Bosisovoj reputaciji i brendu.

Šta to znači za Vas

Svi znamo da je krađa kada uzmemo nešto što nam ne pripada. To može biti fizičko uzimanje novca ili nečijeg vlasništva, ili može da podrazumeva druge oblike prevare i proneveru. Povreda Kodeksa je uveravanje rečima, ponašanjem ili prikrivanjem bitnih informacija da nešto nije tačno, sa namerom da druga strana preduzme (ili spreči) aktivnost na osnovu dobijenih pogrešnih informacija i tako pretrpi finansijsku štetu.

Protiv člana tima koji se upusti ili koji sa drugima učestvuje u krađi i prevari biće pokrenut disciplinski postupak sa prekidom radnog odnosa.

Pomozite Bosisu da sačuva ugled i resurse tako što ćete posmatrati i prijaviti svaku ovakvu aktivnost na štetu Bosisa, bilo da je čine članovi tima, klijenti, stejkholderi ili poslovni partneri.

Pitanja i odgovori

Prijatelj je pitao mene i moje kolege da mu prodamo sa popustom fascikle koje izrađujemo, a on bi ih preprodao po 10% većoj ceni i profit bi međusobno podelili. Da li je to u redu?

Ne, jer se popust ne može dati bez prethodnog odobrenja neposrednog rukovodioca, a i preprodaja i deljenje profita bi se smatralo povredom ovog Kodeksa.

Pokloni i reprezentacija

U šta verujemo

Posvećeni smo tome da posao razvijamo isključivo na osnovama integriteta i kvaliteta, naših usluga i ljudi. Sve odluke koje donosimo moraju biti u najboljem interesu Bosisa. Pridržavamo se svih zakonskih regulativa koje se tiču prihvatanja i davanja poklona i reprezentacije.

Šta to znači za Vas

Uvek kada dajemo ili prihvatamo poklone ili reprezentaciju moramo biti sigurni da tada ne kvarimo poslovne odnose ili stvaramo sukob interesa ili da to ne može biti protumačeno kao mito.

Prihvatanje poklona

Pokloni ili reprezentacije koje dobijamo od naših partnera ne smeju uticati na našu sposobnost da donosimo objektivne poslovne odluke u saradnji sa njima.

Pod pojmom „pokloni i reprezentacija“ podrazumeva se sve što ima stvarnu ili percipiranu vrednost i uključuje lične poklone, poklon - vaučere, popuste, karte za događaje, putovanja, obroke u restoranima, hotelski smeštaj.

Pojedini tipovi poklona ili reprezentacija koji imaju razumnu vrednost mogu se prihvatati bez prethodnog odobrenja neposrednog rukovodioca. Pokloni i reprezentacije koji premašuju sumu od 50 EUR mogu se prihvatiti samo uz prethodno odobrenje neposrednog rukovodioca.

Sve poklone koje dobijemo moramo prijaviti službi Ljudski resursi koja vodi evidenciju o poklonima koje su zaposleni dobili.

Davanje poklona

Principi koji važe za prihvatanje poklona primenjuju se i u slučajevima kad mi dajemo poklone odnosno moraju biti primereni i ni na koji način se ne smeju koristiti u svrhu dobijanja određenog poslovnog ugovora.

Pokloni ili reprezentacija koji imaju razumnu vrednost daju se po odobrenju neposrednog rukovodioca i u skladu sa procedurama Kompanije. Pokloni i reprezentacije koji premašuju sumu od 50 EUR mogu se dati samo uz prethodno odobrenje neposrednog rukovodioca

Moramo izbegavati davanje poklona bilo koje vrednosti državnim službenicima i zaposlenima jer bi se to moglo smatrati korupcijom.

S vremena na vreme možemo davati poklone državnim službenicima i zaposlenima, ali samo ukoliko su oni skromne materijalne vrednosti i promotivne prirode.

Pitanja i odgovori

Novi klijent mi je u znak zahvalnosti poslao bocu šampanjca od 20 EUR zato sam ubrzao potpisivanje ugovora između njegove kompanije i Bosisa. Pretpostavljam da je u redu da prihvatim jer taj poklon nije skup?

Ne. Iako je vrednost niža od maksimalne propisane za prihvatanje poklona ne smete prihvatiti poklon zbog toga što Vam je on ponuđen u zamenu za Vaše aktivnosti koje se odnose na Vaše radno mesto u Bosisu. Treba da vratite poklon klijentu i da obavestite Vašeg rukovodioca.

Upotreba resursa Bosisa

U šta verujemo

Imovina, sredstva i resursi kompanije su nam dati kako bismo lakše obavljali radne zadatke. Moramo štititi imovinu, sredstva i resurse kompanije i koristiti ih odgovorno i u svrhe za koje su predviđeni.

Šta to znači za Vas

Bosis članovima tima obezbeđuje resurse, nameštaj, opremu i informacione tehnologije koje su im neophodne za obavljanje njihovog posla u Bosisu. Sve ove resurse moramo adekvatno koristiti i zaštititi ih od krađe, gubitka, oštećenja i zloupotrebe.

Članovi tima mogu ponekad da koriste resurse Bosisa za ličnu upotrebu, ali umereno i u minimalnoj meri. Članovi tima ne smeju da koriste resurse Bosisa za obavljanje aktivnosti na drugom radnom mestu niti za nelegalne svrhe kao što su kockanje, distribucija pornografskog materijala i druge nezakonite aktivnosti.

Bosis zadržava pravo da nadgleda upotrebu svih resursa u kompaniji uključujući i informacione tehnologije.

Zaštitite Vaše informacione tehnologije od virusa i nedozvoljenih upada. Nemojte instalirati nezakonite softvere, hardvere ili memorijske uređaje na Vašem računaru ili drugom uređaju. Stavite jaku šifru na sve elektronske uređaje i ne delite je ni sa kim. Šifru možete da date samo neposrednom rukovodiocu i to isključivo za potrebe posla. Zapamtite da ste

odgovorni za sve aktivnosti koje su na mreži obavljene pod Vašom šifrom.

Pitanja i odgovori

Da li smem da otvaram lične profile na društvenim mrežama sa poslovnom e-mail adresom?

Ne. Poslovna e-mail adresa se koristi isključivo za poslovnu komunikaciju.

Predstavljanje Bosisa u javnosti

U šta verujemo

Svako pojavljivanje imena Bosisa u javnosti mora da bude tačno i dobro pripremljeno kako bi se zaštitila naša reputacija i održala doslednost u našoj misiji, vrednostima i brendu.

Šta to znači za Vas

Bosis koristi nekoliko kanala komunikacije za predstavljanje u javnosti. U ime Bosisa, ove kanale mogu da koriste samo lica koja su za to dobila dozvolu od nadležne osobe. Samo ovlašćeni pojedinci mogu da daju zvanične izjave u ime Bosisa koje se tiču strateških planova i finansijskih performansi. Ukoliko dobijete poziv od medija, poslovnih partnera ili javnih ustanova da učestvujete ili predstavljate Bosis na nekom događaju obavezno o tome obavestite svog rukovodioca kako biste od njega dobili dozvolu.

Za ovlašćenja koja se tiču predstavljanja Bosisa u javnosti kontaktirajte službu Ljudskih resursa i Marketinga i PR-a.

Pitanja i odgovori

Novinar lokalnog lista me je pozvao kako bi saznao više o proširenju Bosisa. Kako treba da mu odgovorim?

Osim ukoliko nemate dozvolu od Bosisa da o ovome javno govorite obratite se neposrednom rukovodiocu ili kontaktirajte službu Ljudskih resursa i Marketinga i PR-a.

Naša posvećenost
našim klijentima*

***Bosis poštuje i sertifikovan je prema zahtevima
standarda ISO 9001**

Naši klijenti su razlog zašto postojimo i oni se oslanjaju na nas kako bismo im obezbedili rešenja koja će doprineti njihovom uspehu. Kako bismo pridobili i zadržali njihovo poverenje, posvećeni smo fer, poštenom, legalnom i etičnom poslovanju.

Obezbeđivanje kvalitetnih proizvoda

U šta verujemo

Svi naši proizvodi moraju da budu kvalitetni i bezbedni, i da ispunjavaju zahteve zakonskih regulativa i naših klijenata.

Šta to znači za Vas

Posvećeni smo poštovanju zakonskih regulativa koje se odnose na našu proizvodnju i proizvode. Naši proizvodi su osmišljeni tako da ispunjavaju zahteve svetskih standarda koji se tiču kvaliteta, bezbednosti, zaštite životne sredine i ostalih zakona i regulativa.

Nikada nećemo prodati proizvod koji može nepovoljno uticati na čoveka ili životnu sredinu. Kako bismo ovo obezbedili posvećeni smo stalnim poboljšanjima i internim i eksternim proverama.

Imamo uspostavljene procedure koje se odnose na osiguravanje kvaliteta proizvoda i sistem korektivnih mera.

Pitanja i odgovori

Tokom rada na mašini uvideo sam da mi je sa prethodne operacije stigao poluproizvod sa greškom. Šta da uradim?

Odmah o tome obavestite Vašeg šefa kako bi se sprečila isporuka proizvoda koji nema odgovarajući kvalitet.

Tokom rada sam napravio grešku i klijentu poslao pogrešan račun. Šta treba da uradim?

Obavestite Vašeg rukovodioca kako bi se blagovremeno rešio problem sa klijentom.

Integritet i dugoročno partnerstvo u saradnji sa klijentima

U šta verujemo

Mi gradimo dugoročne odnose sa našim klijentima tako što im obezbeđujemo kvalitetne proizvode i usluge i tako što pokazujemo poštenje i integritet u međusobnoj komunikaciji. Pridržavamo se svih zakona koji se odnose na zaštitu potrošača.

Šta to znači za Vas

Sve što komuniciramo našim trenutnim i potencijalnim klijentima o našim proizvodima i uslugama—na našem sajtu, u razgovoru ili putem drugih vidova komunikacije—mora biti istinito, tačno i razumljivo.

Ne dovodite klijente u zabludu preterivanjem, prećutkivanjem bitnih informacija ili obećavanjem proizvoda i usluga za koje niste sigurni da možete da obezbedite.

Osigurajte da poštujete sve interne procedure koje se odnose na komunikaciju i marketing materijale. Potražite savet od rukovodioca, službe Ljudskih resursa ili Marketinga i PR-a ukoliko niste sigurni ili imate pitanja.

Zaštita podataka naših klijenata

U šta verujemo

Poverenje naših klijenata i ostalih sa kojima sarađujemo stičemo tako što čuvamo informacije o njima i pridržavamo se odredbi Zakona o zaštiti ličnih podataka.

Šta to znači za Vas

Zakoni regulišu prikupljanje, upotrebu, čuvanje, otkrivanje i brisanje ličnih podataka. Lični podaci kompanije i njenih predstavnika mogu podrazumevati opšte informacije kao što su ime, adresa, mejl adresa, IP adresa, naziv kompanije i brojeve telefona. Lični podaci kompanije i njenih predstavnika mogu biti i osetljivije informacije poput finansijskih izveštaja, ličnih dokumenata, broja socijalnog osiguranja, kreditne sposobnosti i brojeva kreditnih kartica, medicinski izveštaji, obrazovni ili poslovni izveštaji, seksualna orijentacija, rasna pripadnost, bračni status, politička i verska pripadnost.

Veoma ozbiljno shvatamo našu odgovornost koja se tiče zaštite podataka. Kada pristupamo ili obrađujemo lične informacije bez obzira na to kome pripadaju, kako se došlo do njih i na koji način se čuvaju članovi tima moraju da se pridržavaju važećih zakona i Bosisovih procedura i prihvaćenih standarda. Čuvajte sve podatke na sigurnom i nemojte ih gubiti. Nemogućnost da ispunite ove zahteve može rezultirati pokretanjem disciplinskog postupka i prekidom radnog odnosa.

Osigurajte da koristite samo odgovorna i zakonski dozvoljena sredstva ukoliko želite da prikupite informacije o trenutnim i potencijalnim klijentima za potrebe Bosisa. Pažljivo čuvajte lične podatke, ne otkrivajte ih drugima i ne koristite ih u marketinške ili druge svrhe osim ukoliko nemate dozvolu za to. Uvek poštujujte zahteve trenutnih i budućih klijenata koji se odnose na komunikaciju.

Kada klijentima omogućavate pristup našem sistemu i podacima osigurajte da to činite samo do nivoa koji je neophodan za obavljanje određene poslovne aktivnosti. Ne prikupljajte informacije koje nam nisu potrebne.

Adekvatno čuvajte potvrde o uplatama od strane klijenata i finansijske izveštaje i nikada ih nemojte otkrivati ili koristiti na nedozvoljeni način.

Naša posvećenost našim partnerima, društvenoj zajednici i planeti*

Smatramo da je odgovorno poslovanje bitno za našu misiju i vrednosti i da nam omogućava da razvijemo poverenje među našim poslovnim partnerima i da motivišemo članove tima da naprave prave izbore za naše poslovanje, našu zajednicu i našu planetu.

***Bosis poštuje i sertifikovan je prema zahtevima
standrada ISO 9001, ISO 14001, FSC i
SMETA/SEDEX za društveno odgovorno
poslovanje**

Zabrana mita i korupcije

U šta verujemo

Posvećeni smo tome da se naši poslovni uspesi temelje na kvalitetu naših proizvoda, usluga i ljudi. Korupcija sprečava razvoj poverljivih tržišta, škodi našoj kompaniji i okruženju u kome poslujemo. Ne tolerišemo mito i korupciju ni u jednom obliku.

Šta to znači za Vas

U poslovanju moramo poštovati važeća pravila Agencije za borbu protiv korupcije Republike Srbije. Ne smemo se upuštati u bilo kakve aktivnosti koje bi mogle da donesu neprikladnu korist Bosisu ili nekom od naših partnera.

Kršenje pravila vezanih za borbu protiv mita i korupcije može rezultirati kaznom zatvora ili visokim novčanim kaznama, za pojedinca i za Kompaniju i tako prouzrokovati narušavanje poslovnog imidža Kompanije.

Sredstva podmićivanja obuhvataju novac, usluge, poklone, preteranu ili neopravdanu reprezentaciju i druge slične koristi (uključujući pogodnosti) nezavisno od toga da li oni imaju visoku ili nisku vrednost. Davanje, nuđenje ili prihvatanje napred navedenog može da predstavlja mito, ako se radi o nameri da se obezbedi ili zadrži neki posao ili stekne neki vid neopravdane koristi. Moramo da prijavimo svaku aktivnost koja ima veze sa mitom i korupcijom i ne smemo da podstičemo bilo koga da čini ili da ignoriše aktivnosti vezane za korupciju, ili mu to omogućimo.

Slučajeve pokušaja podmićivanja ili podmićivanja možete prijaviti neposrednom rukovodiocu, službi Ljudskih resursa, osobi odgovornoj za CSR ili putem formulara na kompanijskom sajtu.

Globalni dogovor Ujedinjenih Nacija

Bosis prihvata, podržava i uspostavlja, u okviru svoje sfere uticaja, vrednosti iz oblasti antikorupcije poštuju principe koji se na ovo odnose:

Princip 10: Bosis učestvuje u borbi protiv korupcije u svakom smislu, uključujući iznude i pronevere.

Politička aktivnost i donacije

U šta verujemo

Članovi tima mogu da učestvuju u političkim aktivnostima ako se one obavljaju van radnog vremena i o njihovom trošku.

Šta to znači za Vas

Možemo biti uključeni u političke i partijske aktivnosti ukoliko to ni na koji način ne utiče na naš rad u Bosisu niti uključuje korišćenje sredstava, opreme ili vizuelnog identiteta Bosisa.

Posebno treba da vodimo računa o tome da ne ostavimo utisak da Bosis podržava određenog kandidata ili političku aktivnost u koju smo lično uključeni. Ukoliko planiramo da prihvatimo obavljanje zvanične političke ili stranačke dužnosti o tome moramo obavestiti neposrednog rukovodioca. Bosis kao kompanija ni na koji način neće učestvovati u podržavanju i sponzorisanju rada političkih partija. Lični politički stavovi i angažovanost ne smeju uticati na vrednovanje našeg rada u Bosisu.

Pitanja i odgovori

Kao član političke stranke imam obavezu da prisustvujem stranačkim skupovima. Da li na li ću prekršiti Kodeks ako na sastanak stranke obučem majicu sa logom Bosisa?

Da. Prilikom obavljanja aktivnosti u političkim partijama nemojte koristiti vizuelna obeležja kompanije.

Odnosi sa konkurencijom

U šta verujemo

Uspevamo na konkurentnom tržištu tako što klijentima nudimo kvalitetne proizvode i usluge. Pridržavamo se svih zakona koji se odnose na fer konkurenciju i poslovanje.

Šta to znači za Vas

Tokom obavljanja poslovnih aktivnosti za Bosis moramo poštovati Zakon o zaštiti konkurencije i sve ostale zakone koji se odnose na zakonsko i pošteno poslovanje.

Ukoliko imamo dominantan položaj na tržištu ni na koji način ne smemo biti uključeni u aktivnosti koje će na nefer način ugroziti konkurenciju.

Uvek možemo prikupljati informacije o konkurentima, ali samo iz izvora koji su javno dostupni (mediji, internet i sajтови kompanija, ugledna istraživanja industrijske grane, godišnji izveštaji; javni govori direktora kompanija i javnosti dostupne podatke državnih agencija).

Pitanja i odgovori

Nedavno sam prisustvovao poslovnom forumu na kojem sam čuo konkurente da govore o svojim cenovnim strategijama. Odmah sam prišao i pitao za više detalja. Da li je to u redu?

Ne. Tako biste sebe doveli u situaciju da neko pomisli da ste hteli da prilagodite naše cene ili da učestvujete u nekim drugim nezakonitim aktivnostima.

Zabrana pranja novca i finansiranja terorističkih organizacija

U šta verujemo

Pridržavamo se svih zakona koji se odnose na sprečavanje krivičnih dela, terorizma i zaštitu nacionalne bezbednosti.

Šta to znači za Vas

Pranje novca je aktivnost prikrivanja ilegalnih izvora novca (npr. Trgovina drogom) i njegovo uključivanje u zakonito poslovanje kako bi se prikrilo njegovo pravo poreklo. Finansiranje terorističkih organizacija odnosi se na sva finansiranja terorističkih aktivnosti koja mogu ići legalnim li nelegalnim putem.

Članovi tima nikada ne smeju svesno olakšavati pranje novca ili finansiranje terorističkih organizacija, i moraju preduzeti sve korake da spreče korišćenje poslovnih aktivnosti Bosisa u ove svrhe. Budite obazrivi i dobro rasuđujte u poslovnim odnosima sa klijentima i partnerima. Dobro se upoznajete sa tim ko su oni, u kakvom su biznisu i odakle potiču njihova sredstva.

Odmah prijavite sve neuobičajne ili sumnjive aktivnosti kao što su pokušaji gotovinskog plaćanja iz nepoznatog izvora, sporazume koji podrazumevaju transfer sredstava iz ili u zemlje koje nemaju veze sa sedištem klijenta, neuobičajne kompleksne ponude kod kojih se ne vidi stvarna poslovna svrha ili pokušaje da se izbegne podnošenje izveštaja.

Humanitarne aktivnosti i donacije

U šta verujemo

Posvećeni smo davanju donacija u područjima gde naši članovi tima žive i rade. Podržavamo i ohrabrujemo članove tima da učestvuju u prikladnim volonterskim aktivnostima koje se organizuju u okviru zajednice.

Šta to znači za Vas

Mnogi članovi tima volontiraju i učestvuju u aktivnostima koje imaju pozitivan uticaj na širu društvenu zajednicu i životnu okolinu. Bosis je ponosan i ohrabruje članove tima koji učestvuju u ovakvim aktivnostima ako one ne dovode sukoba interesa i narušavanja ugleda Bosisa.

Bosis podržava projekte iz oblasti zdravlja, kulture, obrazovanja, sporta, zaštite životne sredine i one koji obezbeđuju jednaksot za sve i koji pozitivno utiču na lokalnu zajednicu. Bosis dodeljuje finansijske i nefinansijske donacije, a pruža i pro bono podršku organizacijama. Svi primaoci donacija sa Kompanijom zaključuju Ugovor o sponzorstvu i donaciji koji jasno precizira prava i obaveze strana potpisinica kao i obavezu primaoca sredstava da u naznačenom roku Kompaniji dostavi Izveštaj o namenski utrošenim sredstvima odobrenih Ugovorom.

Sankcije i trgovinska ograničenja

U šta verujemo

Pridržavamo se svih sankcija i trgovinskih ograničenja koje je Republika Srbija propisala drugim zemljama, pojedincima ili Kompanijama ili koje su propisane Republici Srbiji.

Šta to znači za Vas

Moramo da poštujemo sankcije i trgovinska ograničenja koja mogu biti relevantna za naše uloge i odgovornosti i ne smemo da kršimo ili da učestvujemo u kršenju međunarodnih sankcija ili trgovinskih ograničenja na bilo koji način.

Sankcije mogu uključivati sledeće zabrane i ograničenja:

- Uvoz i izvoz proizvoda iz/u sankcionisane zemlje
- Finansijske transakcije i aktivnosti koje uključuju sankcionisanu zemlju ili pojedince ili firme u tim zemljama

Zaštita životne sredine

U šta verujemo

Naša briga o životnoj sredini je daleko iznad ispunjavanja zakonskih okvira. Mi aktivno uključujemo naše članove tima, poslovne partnere, klijente i druge u pronalaženje načina za smanjenje uticaja naših poslovnih aktivnosti na životnu sredinu sa ciljem napredovanja budućih generacija.

Šta to znači za Vas

Mi se odgovorno ponašamo prema životnoj sredini u toku proizvodnje, aktivnosti koje obavljamo u našim prostorijama, odabiru dobavljača i svim ostalim poslovnim aktivnostima. Pridržavamo se svih zakona koji se odnose na zaštitu životne sredine, a učestvujemo i u volonterskim inicijativama koje su posvećene održivosti i zaštiti životne sredine.

Bosis u svom lancu snabdevanja postavlja očekivanja koja se tiču zaštite životne sredine na osnovu kojih donosi odluke vezane za nabavku resursa i novih tehnologija. Biramo dobavljače koji:

- pokazuju posvećenost poštovanju zakona koji se odnose na zaštitu životne sredine;
- koji su uključeni u održive poslovne aktivnosti;
- primenjuju programe za smanjenje i kontrolu bitnih aspekata životne sredine.

Na radnom mestu članovi tima treba da poštuju pravila vezana za upravljanje otpadom i reciklažu i da preduzmu aktivnosti za

smanjenje potrošnje vode, energije i drugih obnovljivih i neobnovljivih resursa.

Ukoliko ste odgovorni za prikupljanje podataka i izradu izveštaja koji se odnose na održivost obezbedite da su svi podneti podaci kompletni i tačni. Nikada ne falsifikujte podatke koji se odnose na naš uticaj na životnu sredinu ni na bilo koji drugi način ugroziti integritet kompanijskih saopštenja koja se odnose na zaštitu životne sredine.

Globalni dogovor Ujedinjenih Nacija

Bosis prihvata, podržava i uspostavlja, u okviru svoje sfere uticaja, vrednosti iz oblasti zaštite životne sredine i poštuje principe koji se na ovo odnose:

- Princip 7: Bosis preduzima mere predostrožnosti u vezi sa životnom sredinom
- Princip 8: Bosis preduzima mere radi promocije odgovornosti vezane za životnu sredinu
- Princip 9: Bosis ohrabruje razvoj i širenje tehnologija koje čuvaju životnu sredinu

Zaštita ljudskih prava

U šta verujemo

Prema svim ljudima treba da se odnosimo dostojanstveno i sa poštovanjem. Naša briga o ljudima je daleko iznad postavljenih zakonskih regulativa jer osim što ih poštujemo mi ih uključujemo i u interne procedure i pravilnike.

Šta to znači za Vas

U svakom trenutku našeg rada moramo da promoviramo i štitimo ljudska prava i da ne doprinosimo njihovom kršenju. Svaki pokušaj kršenja i nepoštovanja ljudskih prava moramo prijaviti i sprečiti. Moramo sprečiti kršenje ljudskih prava u smislu prisilnog i dečijeg rada i ohrabriti naše partnere da se uključe u ovu inicijativu.

U svom radu praktikujemo poštovanje ljudskih prava, standarda rada, zaštite životne sredine i borbe protiv mita i korupcije.

Od svojih dobavljača očekujemo odgovornost u pogledu poštovanja i zaštite ljudskih prava pa biramo one koji:

- Pokazuju posvećenost bezbednosti i zaštiti zdravlja svojih zaposlenih i poštovanju zakona koji se odnose na plate, radne sate i uslove rada
- Ne prisiljavaju zaposlene na rad niti imaju zaposlene koji su maloletni

Globalni dogovor Ujedinjenih Nacija

Bosis prihvata, podržava i uspostavlja, u okviru svoje sfere uticaja, vrednosti iz oblasti ljudskih prava i standarda rada i poštuje principe koji se na ovo odnose:

- Princip 1: Bosis podržava i poštuje zaštitu međunarodno zagantovanih ljudskih prava
- Princip 2: Bosis ne sme da bude saučesnik u kršenju ljudskih prava
- Princip 4: Bosis eliminiše prinudni rad
- Princip 5: Bosis zabranjuje dečiji rad

Savet za etičnost

Savet za etičnost se formira Odlukom direktora kako bi se ojačao i očuvao temelj visoko etičnog poslovanja i promovisalo i podsticalo etičko ponašanje ličnim primerom.

Savet se sastoji od devet članova. Prilikom formiranja Saveta poštuje se princip rodne ravnopravnosti. Pored redovnih u Savet su uključena i tri zamenska člana. Mandat članova traje dve godine.

Ukoliko članu i zamenskom članu Saveta prestane mandat iz bilo kog razloga - zaposleni biraju novog člana i zamenskog člana Saveta kome mandat traje do kraja mandata Saveta.

Sastanke Saveta za etičnost saziva predsednik, a ako on nije u mogućnosti onda to čini zamenik predsednika. Sednice Saveta se održavaju po jednom u svakom kvartalu godine. Vanredne sednice Saveta održavaju se po potrebi.

Savet za etičnost ima za cilj da osigura etičnost na svim nivoima u organizaciji, da nadgleda i izveštava o primeni i spovođenju Kodeksa etičkog i poslovnog ponašanja, mehanizmima prijave neetičnosti, komunikaciji i obukama, da pruža podršku zaposlenima, vodi dijalog sa stejkholderima, upravlja rizicima i rešava pitanja koja se odnose na etičnost.

Savet za etička pitanja deluje na osnovu prijave kršenja odredbi Kodeksa, koju mogu podneti zaposleni, klijenti, dobavljači, podugovarači, predstavnici lokalne zajednice i predstavnici ostalih stejkholdera ukoliko primete bilo kakvu povredu Kodeksa. Savet za etičnost će prijavu razmotiriti u periodu od najkasnije 2 nedelje. Ukoliko je Savetu potrebno dodatno vreme za analizu navoda iz prijave, zadržava mogućnost da preporuku ili mišljenje donese i kasnije, o čemu obaveštava podnosioca prijave. Savet za etička pitanja može da reaguje davanjem preporuke i mišljenja ukoliko dođe do kršenja odredbi Kodeksa.

Savet ima dužnost u skladu sa Procedurom za žalbe da vodi i rešava žalbene postupke zaposlenih, klijenata, dobavljača, predstavnika lokalne zajednice.

Savet za etičnost na raspolaganju je da pruži odgovore na pitanja koja se odnose na Kodeks etičkog i poslovnog ponašanja ili druge politike, procedure i pravilnike kompanije, i da sa vama razmotri slučajeve povreda Kodeksa koje ste uočili.

Savet za etičnost možete kontaktirati:

- Pozivom na broj: +381 14 284 824
- Elektronskom poštom na adresu: zalbe@bosis.rs
- Popunjavanje online formulara na adresi: www.bosis.rs/zalbe-zbirno/

Upravljanje Kodeksom

Distribucija

Svi rukovodioci i zaposleni moraju da budu upoznati sa sadržajem ovog Kodeksa i njegovim revizijama. Zaposleni koji komuniciraju sa ostalim stejkholderima treba da ih upoznaju sa Kodeksom i stavkama koje su bitne za njih.

Primena kodeksa

Rukovodioci i zaposleni treba da preduzmu sve neophodne mere kako bi se Kodeks poštovao i primenjivao.

Ukoliko sumnjate da se Kodeks krši to treba da prijavite svom neposrednom rukovodiocu, ostalim službama u kompaniji kako je i definisano ovim Kodeksom ili putem formulara na kompanijskom sajtu.

Obuke

Svi zaposleni moraju da prođu obuku u vezi sa Kodeksom etičkog i poslovnog ponašanja, odnosno da potpišu izjavu kojom potvrđuju da su pročitali i razumeli Kodeks i da će se tokom rada u Bosisu pridržavati njegovih odredbi. Svojim potpisom zaposleni potvrđuju svoju ličnu opredeljenost da odgovorno postupaju u ime naše kompanije, i to:

- Poštujući standarde ponašanja sadržane u ovom Kodeksu;

- Učešćem u dodatnim obukama o poštovanju pravila i integriteta koje se odnose na vaše radno mesto;
- Traženjem smernica ako ikada sumnjate u to kako se treba ponašati;
- Korišćenjem neke od mogućnosti koje vam stoje na raspolaganju za prijavljivanje bilo koje radnje za koju se čini da nije u skladu sa ovim standardima

Zaposleni ako i ne prođe obuku iz poslovne etike i ne popunite pomenutu izjavu, odgovorn je u slučaju kršenja Kodeksa.

Odgovornosti rukovodilaca

- Da poštuju Kodeks u svakodnevnom radu i u radu sa zaposlenima
- Da upoznaju zaposlene sa odredbama Kodeksa
- Da ohrabruju zaposlene da poštuju Kodeks i osiguraju da zaposleni poštuju Kodeks
- Da ukažu i prijave sve slučajeve nepoštovanja Kodeksa

Odgovornosti zaposlenih

- Da poštuju Kodeks u svakodnevnom radu
- Da ukažu i prijave sva nepoštovanja Kodeksa

Odgovornosti naših partnera

- Da budu upoznati sa odredbama našeg Kodeksa
- Poštuju odredbe Kodeksa tokom saradnje sa Bosisom
- Teže da poseduju sopstveni Kodeks etičkog i poslovnog ponašanja
- Primenjuju etično poslovno ponašanje u svom lancu vrednosti

Netolerancija nepoštovanja Kodeksa

Bosis neće tolerisati nepoštovanje odredi Kodeksa etičkog i poslovnog ponašanja. Svako namerno ili nemarno ponašanje ili propust koji su u suprotnosti sa osnovnim odredbama Kodeksa smatraju se kršenjem etičkih principa poslovnog ponašanja i mogu dovesti do pokretanja disciplinskog postupka ili prekida radnog odnosa. Svako nepoštovanje Kodeksa mora biti odmah prijavljeno, a nadležni u službi ljudskih resursa će za to preduzeti odgovarajuće mere.

Zaključak

Kodeks ponašanja jasno daje do znanja da je poštovanje svih zakona, najviših standarda i demonstriranje naših vrednosti kroz rad od suštinske važnosti za kompaniju to znači da naš uspeh zavisi od toga.

Ovaj Kodeks je osnovno i obavezno sredstvo koje će usmeravati Vaš rad i odluke tokom rada u Bosisu.

Ažurirana verzija Kodeksa će biti stalno dostupna na Intranetu, dokumentaciji Ljudskih resursa i na sajtu kompanije, a zaposleni će biti blagovremeno obavešteni o svim revizijama ovog Kodeksa.